



*«Особливості викладання  
мистецтва в 5 класі в новому  
2022-2023 навчальному році»*

*Методист КНЗ «ЧОІПОПП ЧОР»  
Гловацький С.В.*

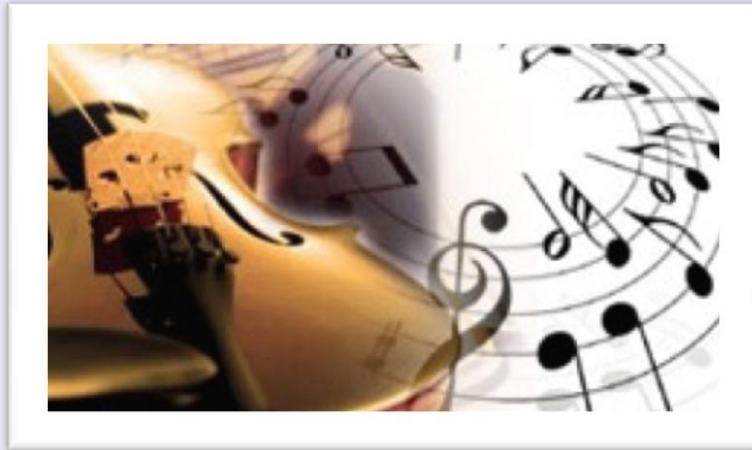
Організація освітньої діяльності з дисциплін освітньої галузі «Мистецтво» у закладах загальної середньої освіти у **2022/2023 навчальному році** здійснюватиметься відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р - <https://cutt.ly/OyA9z5p>), Державного стандарту початкової загальної освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.04.2011 № 462; Державного стандарту базової середньої освіти затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898, наказу Міністерства освіти і науки України 19 лютого 2021 року № 235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти».

З урахуванням поетапного переходу закладів освіти на здійснення діяльності за новими Державними стандартами у 2022/2023 навчальному році в 5 х класах освітня програма закладу освіти може розроблятися на основі: Державного стандарту базової середньої освіти затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898, наказу Міністерства освіти і науки України 19 лютого 2021 року № 235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти», Модельних освітніх програм, рекомендованих МОН України відповідно наказу МОН від 12.07.2021 № 795 "Про надання грифа "Рекомендовано Міністерством освіти і науки України" модельним навчальним програмам для закладів загальної середньої освіти».

**Упровадження нового змісту  
мистецької освіти в основній школі  
в 5 класах**



*Предмети освітньої галузі «Мистецтво»* спрямовані на розвиток емоційно - почуттєвої сфери учнів, формування їх художньо-образного, асоціативного, критичного мислення; створення сприятливих умов для продукування креативних ідей, реалізацію власних творчих потреб у художній діяльності та пізнанні. Водночас, через образний зміст творів мистецтва, відкриваються широкі можливості ефективно впливати на виховання патріотизму, моралі та інших цінностей.



*Викладання предметів освітньої галузі «Мистецтво» в 5 класах адаптаційного циклу реалізує визначені в Державному стандарті ціннісні орієнтири та ключові компетентності, а саме:*

- вільне володіння державною мовою, здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; математична компетентність; компетентності у галузі природничих наук, техніки й технологій; інноваційність;
- екологічна й інформаційно-комунікаційна компетентності; навчання впродовж життя;
- громадянські та соціальні компетентності; підприємливість і фінансова грамотність, а також пріоритетна для мистецької галузі культурна компетентність.

## **Кожен заклад освіти обрав одну із модельних навчальних програм освітньої галузі «Мистецтво»:**

Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти **(авт. Масол Л. М., Просіна О. В.)**.

Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти **(авт. Кондратова Л. Г.)**.

Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти **(авт. Комаровська О. А., Лемешева Н. А.)**

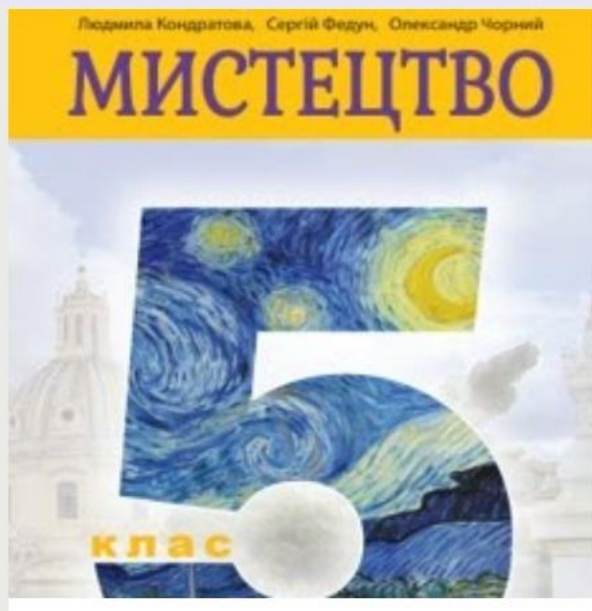
Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти **(авт. Івасюк О. М., Комаровська О. А., Кізілова Г. О., Лемешева Н. А., Лобова О. В., Назар Л. Й., Чужинова І. Ю, Шулько О. А.)**.

**Музичне мистецтво. 5-6 класи** Модельна навчальна програма «Музичне мистецтво. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти **(авт. Ержейбет Фрінг, Діана Антал, Людвиг Гейдер, Юліанна Кіш, Лілія Корнейчук, Єлизавета Ференц)**.

# Підручники Мистецтво 5 клас







# Варіанти розподілу годин в освітній галузі

## «Мистецтво» на вивчення мистецтва:

- ❑ викладання інтегрованого курсу «Мистецтво» (**2 години на тиждень**, 70 год. на рік) здійснюється відповідними фахівцями з музичного та образотворчого мистецтва або одним вчителем відповідно фахової кваліфікації та диплому;
- ❑ викладання інтегрованого курсу «Мистецтво» (**1 година на тиждень**, 35 год. на рік) здійснюється відповідними фахівцями з музичного та образотворчого мистецтва (1 година через тиждень або 0,5 годин кожен тиждень) або одним вчителем відповідно фахової кваліфікації та диплому;
- ❑ викладання окремих курсів «Музичне мистецтво», «Образотворче мистецтво» як окремі предмети (**2 години на тиждень**, 70 год. на рік) відповідними фахівцями з музичного та образотворчого мистецтва.

## ПЕРЕХІД ДО НОВОГО ЗМІСТУ ОСВІТИ В БАЗОВІЙ ШКОЛІ:

У 5 класі, коли здійснюється поступовий перехід від початкової до базової освіти, універсальною суперпозицією інтеграції змісту стає поняття «види і мова мистецтв».

Цей зміст розкривається на матеріалі музичного, образотворчого мистецтва, хореографії, театрального мистецтва, цирку, кіномистецтва, дизайну, також через їхню взаємодію

# Планування мистецької діяльності для здобувачів освіти в новому навчальному році

Нормативні документи для планування: Типова освітня програма, Модельна навчальна програма, які через очікувані результати навчання конкретизують, чого саме мають навчитися здобувачі освіти на певному циклі навчання.

Вчитель мистецьких дисциплін задля досягнення визначених програмами освітніх результатів навчання може **самостійно визначати тематику навчання, мистецький контент (художній матеріал), обсяг годин на вивчення окремої теми, поурочний розподіл опанування кожної теми, технології навчання тощо. Мистецькі твори для сприймання** та виконання учнями мають відповідати критеріям їх високої художньої якості, цікавості для учнів і відповідності їх віку.

**Вчитель самостійно складає календарно-тематичний план** (та відповідно за ним поурочні плани для кожного класу) за обраним підручником, відповідно до якого він здійснює навчання здобувачів освіти.



МІНІСТЕРСТВО  
ОСВІТИ І НАУКИ  
УКРАЇНИ

## ЗАТВЕРДЖЕНО ТИПОВУ ОСВІТНЮ ПРОГРАМУ ДЛЯ 5-9 КЛАСІВ ЗСО

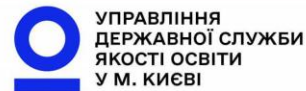
Наказ МОН



МІНІСТЕРСТВО  
ОСВІТИ І НАУКИ  
УКРАЇНИ

## ШКОЛА САМОСТІЙНО РОЗРОБЛЯЄ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Типова освітня програма для 5-9 класів



УПРАВЛІННЯ  
ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ  
ЯКОСТІ ОСВІТИ  
У М. КИЄВІ

Розробляємо освітню  
програму закладу загальної  
середньої освіти  
на 2022/2023 навчальний рік



## У 2022-2023 навчальному році освітня програма закладу освіти може бути розроблена на основі:

 для 5 класів

- Державного стандарту базової середньої освіти (2020),
- Типових освітніх програм (наказ МОН від 19.02.2021 № 235)

# Упровадження нового змісту мистецької освіти в 5 класі



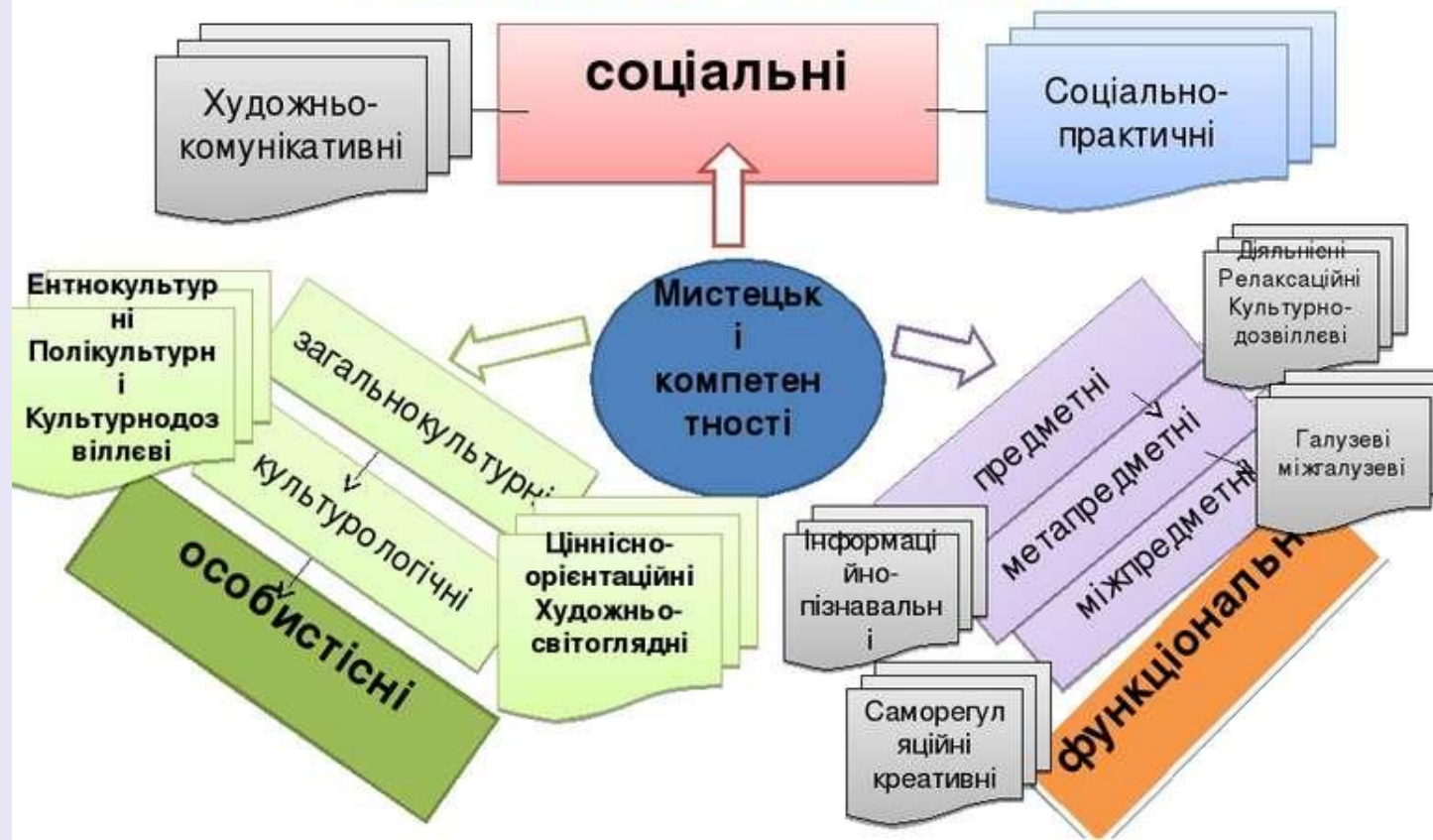
Зміст упровадження нового змісту освіти в 5 класі спрямовано на формування ключових мистецьких та міжпредметних компетентностей, засвоєння культурних цінностей, що сприятиме всебічному мистецькому розвитку творчому, самовираженню особистості кожної дитини 5 класу в різних видах мистецької діяльності на основі інтеграції мистецтв.

# Очікуваний результат мистецької освіти





# Система мистецьких компетентностей



# Урок мистецтва



# Вимоги до викладання мистецтва

Підручник - це навчальне видання для учня, інструмент для оптимізації його (її) навчання. Педагогу він може слугувати орієнтиром для конструювання уроків у частині визначення тематизму, добору мистецького матеріалу та методичного інструментарію.

Для реалізації педагогічних завдань на кожному уроці вчитель має право додатково використовувати різний мистецький контент та методичний інструментарій, який не охоплено змістом підручника

# *Оцінювання мистецької діяльності учнів*

Оцінювання навчальних досягнень учнів в новому навчальному році здійснюється відповідно до [Закону України «Про повну загальну середню освіту»](#), Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року [№ 898](#).

***Оцінювання результатів навчання учнів 5 класів***, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти, будуть здійснюється на основі методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти (наказ МОН № 289 від 01.04.2022 року).

# Оцінювання в 5 класі НУШ

У першому семестрі 5-го класу підсумкове та, у разі застосування, проміжне оцінювання результатів навчання учнів здійснювати за рівневою шкалою, а його результати позначати словами або відповідними літерами:

«початковий (П)»,

«середній» (С),

«достатній» (Д),

«високий (В)»,

та супроводжувати вербальною характеристикою з орієнтацією на досягнення учня / учениці.

## **Система оцінювання результатів навчання в освітній галузі «Мистецтво»**

здійснюється на позитивному ставленні до кожного учня, і враховувати не рівень недоліків та прорахунків а рівень особистих досягнень.

Визначення досягнень учнів у рівнях (Високий, Достатній, Середній, Початковий) з мистецтва нададуть змогу вчителю об'єктивно, але водночас, не пригнічуючи особистість, оцінити тих, хто не має яскраво виражених художніх чи фізичних здібностей, проте характеризується сумлінним ставленням до навчання, активністю, ініціативністю.

За рішенням педагогічної ради заклад освіти може відмовитись від оцінювання навчальних досягнень учнів з предметів освітньої галузі «Мистецтво».



МІНІСТЕРСТВО  
ОСВІТИ І НАУКИ  
УКРАЇНИ

# Дистанційне навчання школярів



## Як інструмент для

- реалізації індивідуальної освітньої траєкторії учнів
- поєднання традиційного навчання із цифровими технологіями
- забезпечення неперервності навчання на випадок надзвичайних ситуацій



## 2 різновиди дистанційного навчання

- ▶ дистанційна форма здобуття освіти (як окрема форма)
- ▶ використання технологій дистанційного навчання в різних формах здобуття освіти



## Для учнів дистанційна форма здобуття освіти

- залишається виключно добровільною і потребує подання відповідної заяви про зарахування/переведення від батьків
- відтепер для навчання за дистанційною формою учням не потрібно мати високий рівень навчання (10-12 балів), але якщо за результатами річного оцінювання рівень буде нижче 3 балів, необхідно буде обрати очну форму
- може організовуватися будь-якими школами, незалежно від території обслуговування (інформація про це має бути оприлюднена на сайті школи)



### Використання технологій дистанційного навчання в різних формах здобуття освіти

- можливе для очної, заочної, мережевої, екстернатної, сімейної форм, педагогічного патронажу
- дозволяє вивчати окремі теми, проводити консультації та оцінювання онлайн
- робить можливими додаткові психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги для осіб з ООП у разі, якщо відсутні відповідні фахівці за місцем проживання учнів
- дозволяє під час карантину та інших надзвичайних обставин продовжувати навчання

### Вчителі можуть розраховувати на

- організацію дистанційного навчання лише у межах їх робочого часу
- організаційну та методичну підтримку з боку засновника і керівника закладу освіти
- звітування про дистанційну роботу у спосіб, який визначають всі вчителі на педраді

### Дистанційне навчання має

- передбачати регулярну та змістовну взаємодію вчителів з учнями
- враховувати індивідуальні програми розвитку осіб з ООП
- забезпечувати регулярне відстеження результатів навчання учнів, а також (за потреби) надання їм підтримки в освітньому процесі
- під час надзвичайних обставин гнучко розв'язувати проблеми навчання, пов'язані з технічними можливостями вчителів та учнів
- враховувати вимоги щодо захисту персональних даних, а також санітарні правила та норми (щодо формування розкладу уроків, вправ для очей та постави, безперервної тривалості занять з комп'ютерами, часу для виконання домашніх завдань)

### Школа має право САМОСТІЙНО



- приймати рішення про організацію дистанційного навчання без погодження із засновником
- визначати механізм моніторингу і контролю якості дистанційного навчання в школі



# Викладання мистецтва в 5 класі

## Музична складова



# Музичне сприймання - основа музичної освіти

- На першому плані завдання аналізу й інтерпретації музичних творів, від комплексного жанрово-ситуативного враження до диференційованого сприймання музичних творів, що забезпечує загальний розвиток учнів.



# Схема аналізу музичного твору



# Вокально-хорова робота на уроках мистецтва



поспівки

робота над  
піснею

вокальні  
вправи

інценізація

імпровізація

# Комунікація через мистецтво



# Музичні ігри на уроках



- **вокальні ігри:** спів пісень за малюнком, впізнай мелодію, пісня-імпрровізація;
- **ігри при сприйманні музики:** диригент, музичний оглядач, музичне інтерв'ю, пейзажисти;
- **ігри на музикування:** гастролер, конкурс виконавців, кастинг, імпровіз.

# Гра на елементарних музичних інструментах

- Сприяє розвитку музичного слуху, умінню розрізняти ритмічні, темброві та динамічні особливості звучання.
- Музичні інструменти: шумові, саморобні ( власне учнями).



# Форми виявлення і прояву творчості на уроках мистецтва

імпровізація

інсценізація

музикування

театралізація

ігрова  
діяльність



# Викладання мистецтва в 5 класі

## Образотворча складова



**Художньо-творча діяльність** (малювання графічними матеріалами, фарбами, вирізування, конструювання з паперу, робота з природними матеріалами, оздоблювальних елементів. різних видів декоративно-прикладного мистецтва (народна іграшка, розпис, витинанка, писанка, ліплення з пластичних матеріалів різними прийомами і способами)



**Сприймання та інтерпретація творів мистецтва** (сприймання творів різних видів образотворчого мистецтва, обговорення вражень, емоцій, визначення засобів виразності твору, *визначення* колориту творів мистецтва та учнівських робіт).



**Комунікація через мистецтво** (презентація та характеристика власних творчих досягнень, колективне виконання творчого задуму щодо оформлення класної кімнати, створення колективних художніх композицій, флеш-моби тощо).



# Форми навчальної співпраці учнів

- парне кооперування в процесі усних завдань та взаємодопомога учнів при роботі у парах (радяться, допомагають один одному);
- групове кооперування для виконання творчих завдань та навчання учнів співпрацювати в навчальній діяльності (допомога, взаємодія, варіативність взаємодії).



# Форми роботи з школярами розвитку творчості

Індивідуальна  
робота

Групова  
робота

Колективна  
творчість

Позаурочна  
діяльність

Гурткова  
робота

**«ТВОРЧИСТЬ - ЗАРАЗЛИВА.  
ПОШИРЮЙТЕ ЇЇ...»**

Альберт Енштейн



# Пізнання процесу художньої творчості та художніх образів у різних видах мистецтва





**Дякую  
за увагу!**